Lietas Nr. C21043113
Lietas arhīva Nr. C-0431-13/1
Limbažos 2013.gada 10.oktobrī

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Limbažu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese A.Miķelsone

izskatīja rakstveida procesā civillietu AS „Citadele banka" maza apmēra prasībā pret /datums/ dzimušo /J.S./ un /datums/ dzimušo /J.S./ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „Citadele banka" 2013.gada 1 6.augustā cēlusi tiesā maza apmēra prasību par parāda Ls 1588,83 (tajā skaitā Ls 699,67 galvenais parāds, Ls 277,39 nolīgtie procenti un Ls 611,77 līgumsods) piedziņu no atbildētāja /datums/ dzimušā /J.S./, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /datums/ dzimušā /J.S./.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 28.septembrī starp AS "Parex banka" un atbildētāju /datums/ dzimušo /J.S./, turpmāk tekstā- /J.S./ (jaunākais), ticis noslēgts Studējošā aizdevuma līgums Nr.PB/4.4-FA06/003048 (turpmāk tekstā- Līgums), pēc kura AS „Parex banka" bija piešķīrusi atbildētājam /J.S./ (jaunākajam) studējošā aizdevumu sociālajām vajadzībām, ne vairāk kā Ls 1200,-, nosakot, ka viena aizdevuma daļā ir Ls 120,-. /J.S./ (jaunākā) saistību izpildes nodrošināšanai 2006.gada 28.septembrī ar otro atbildētāju, /datums/ dzimušo /J.S./, turpmāk tekstā- /J.S./ (vecākais), tika noslēgts Galvojuma līgums Nr.PB/4.4-FA06/003048 (turpmāk tekstā- Galvojuma līgums), ar kuru atbildētājs /J.S./ (vecākais) uzņēmās pienākumu kā pats parādnieks atbildēt par atbildētāja /J.S./ (jaunākā) saistībām, kas izriet no Līguma, tai skaitā ne tikai par parāda pamatsummu, bet arī par procentiem un līgumsodiem, kā arī visiem citiem iespējamiem prasījumiem un izdevumiem, kas saistīti ar atbildētāja /J.S./ (jaunākā) parādu. Parakstot Līgumu un Galvojuma līgumu attiecīgi atbildētājs /J.S./ (jaunākais) un atbildētājs /J.S./ (vecākais) apliecinājuši, ka visi līgumu noteikumi ir apspriesti un saprotami un ka līgumi tiek atzīts par taisnīgiem un tiek noslēgti labprātīgi, bez maldības un viltus un ka viņi apņemas līgumus pildīt.

Sākotnējā aizdevēja AS „Parex banka" uzņēmuma pārejas rezultātā visas prasījuma tiesības pēc Līguma un Galvojuma līguma pret abiem atbildētājiem ieguvusi prasītāja.

Par aizdevuma izmantošanu atbildētājam /J.S./ (jaunākajam) līdz katra mēneša 14.datumam bija jāmaksā procenti pēc likmes 5% gadā no izsniegtās un neatmaksātās summas par katru kalendāro dienu.

Atbilstoši Līguma noteikumiem, atbildētājam /J.S./ (jaunākajam) bija jāuzsāk aizdevuma atmaksa ne vēlāk kā ar kā ar trešo mēnesi, ja atbildētājs izslēgts no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu.

2007.gada 1.februārī ar Informāciju sistēmu augstskolas rektora rīkojumu Nr.13_2/07, atbildētājs /J.S./ (jaunākais) ticis izslēgts no studējošo saraksta. Tātad aizdevuma atmaksa viņam bija jāuzsāk 2007.gada 14.aprīlī. Atbilstoši Līguma nosacījumiem atbildētājam /J.S./ (jaunākajam) pilns norēķins bija jāveic 10 gadu laikā.

No Līguma noslēgšanas dienas līdz studiju pārtraukšanai AS „Parex banka" atbildētājam /J.S./ (jaunākajam) ir izsniegusi aizdevumu Ls 840,-.

Sakarā ar pieļautajiem maksājumu kavējumiem prasītāja 2013.gada 5.jūnijā nosūtījusi abiem atbildētājiem paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no Līguma 2013.gada 5.jūlijā.

Par maksājumu kavējumu prasītāja saskaņā ar Līguma noteikumiem aprēķinājusi līgumsodu pēc likmes 0,1% dienā no savlaicīgi nesamaksātā aizdevuma summas un procentu maksājuma par katru nokavēto dienu. Uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu parāds nav samaksāts.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja /J.S./ (jaunākā), bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /J.S./ (vecākā), parādu Ls 1588,83 kopsummā (tajā skaitā neatmaksātā aizdevuma pamatsummu Ls 699,67, nolīgtos procentus Ls 277,39 un līgumsodu Ls 611,77), kā arī lūdz piedzīt ar tiesāšanos saistītos izdevumus un lūdz noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja /J.S./ (jaunākā), bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /J.S./ (vecākā), likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas Ls 699,67 par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1589., 1692., 1698., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1764., 1765., 1779., 1828., 1943. un 1946. pantu, Civilprocesa likuma 24., 26., 33.pantu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta (b) apakšpunktu, 41.panta pirmo daļu, 195., 250^{19}. un 250^{20}.pantu.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasības pieteikums ar tam pievienotajiem dokumentiem 2013.gada 19.augustā nosūtīts uz atbildētāju /J.S./ (jaunākā) un /J.S./ (vecākā) deklarētās dzīvesvietas adresi /adrese/, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu līdz 2013.gada 19.septembrim. /J.S./ (jaunākajam) izsniedzamie dokumenti tiesā atpakaļ nav saņemti. Savukārt, atbildētājam /J.S./ (vecākajam) izsniedzamie dokumenti 2013.gada 25.septembrī saņemti atpakaļ ar pasta darbinieku norādi, ka adresāts sūtījuma piegādes laikā nav bijis sastopams (66.lp.). Viņam atstāts aicinājums pēc ierakstītā sūtījuma ierasties pastā. Tā kā atbildētājs mēneša laikā pēc vēstules nav ieradies, sūtījums nogādāts atpakaļ Limbažu rajona tiesai.

Tā kā tiesas dokumenti atbildētājiem tika nosūtīti uz viņu deklarētās dzīvesvietas adresi (50. -51.lp.), tad tika ievērotas Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas prasības par tiesas dokumentu piegādāšanu fiziskajai personai pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses. Savukārt, uz atbildētājiem attiecas šajā likuma normā norādītais pienākums būt sasniedzamiem to deklarētajās dzīvesvietu adresēs.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^{1}$ panta pirmās daļas trešajam punkta uzskatāms, ka abiem atbildētājiem tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, t.i. 2013.gada 26.augustā. Savukārt, atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^{1}$ panta otrajai daļai, atbildētājam /J.S./ (vecākajam) adresēto tiesas dokumentu nosūtīšana atpakaļ tiesai neietekmē dokumentu paziņošanas faktu un nav šķērslis lietas izskatīšanai rakstveida procesā. No atbildētājiem tiesas noteiktajā termiņā paskaidrojumi nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otro daļu atbildētāju paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā pusēm paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu

Motīvu daļa

Ar lietā esošo 2006.gada 28.septembra Studējošā aizdevuma līgumu Nr.PB/4.4-FA06/003048 neapstrīdami pierādīts, ka atbildētājam /J.S./ (jaunākajam) piešķirts aizdevums sociālajām vajadzībām (11.lp.). Aizdevuma saņemšanas faktu apliecina lietā esošais atbildētāja /J.S./ (jaunākā) konta izraksts, no kura redzams, ka AS „Parex banka" pārskaitījusi kredītu Ls 840,- (17.-18.lp.). Tātad, starp AS „Parex banka" un atbildētāju bija noslēgts Civillikuma 1934.panta nosacījumiem atbilstošs aizdevuma līgums, un uz atbildētāju attiecas Civillikuma 1943.pantā noteiktais aizņēmēja pienākums par saņemtās naudas summas atdošanu, kā arī Civillikuma 1587.pantā noteiktais pienākums izpildīt apsolīto, neskatoties uz darījuma sevišķo smagumu vai vēlākām izpildīšanas grūtībām.

Līguma 3.sadaļas „Aizdevuma procentu likme" noteikumi par aizdevuma procentu aprēķināšanu atbilst Civillikuma 1756.pantam par procentu maksāšanas pienākumu, kas pamatojas uz tiesisku darījumu, Civillikuma 1764.pantam par procentu nolīgšanu mantiskos darījumos, Civillikuma 1765.pantam par procentu apmēra noteikšanu darījumā un Civillikuma 1946.pantam par aizdevuma procentu došanu, ja tie bijuši norunāti.

Kā redzams, no lietā esošā Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda pārskata par kredīta ņēmējiem, tad atbildētājs /J.S./ (jaunākais) ar Informācijas sistēmu augstskolas rektora 2007.gada 1.februāra rīkojumu Nr.13_ 2/07 no 2007.gada 1.februāra atskaitīts no studējošo skaita Informācijas sistēmu augstskolā (13.lp). Līdz ar to, uz atbildētāju attiecas Līguma 5.1.2.punktā noteiktais pienākums uzsākt aizdevuma atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas.

Tā kā atbildētājs /J.S./ (jaunākais) pieļāva maksājumu kavējumu, prasītāja 2013.gada 5.jūnijā nosūtīja abiem atbildētājiem paziņojumu par parāda nekavējošu samaksu un brīdinājumu par vienpusēju atkāpšanos no Līguma ar 2013.gada 5.jūliju, ja parāds netiks samaksāts (48.-49.lp.).

Par studējošā kredīta samaksas termiņu nokavējumu Līgumā noteikts līgumsods 0,1% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru maksājuma kavējuma dienu (7.punkts). Līgumsoda noteikšana par maksājumu kavējumu atbilst Civillikuma 1716.pantam un 1717.pantam.

Ar lietā esošo, 2006.gada 28.septembra Galvojuma līgumu Nr.PB/4.4-FA06/003048 (12.lp.) neapstrīdami pierādīts, ka atbildētājs /J.S./ (vecākais) uzņēmies saistību kā pats parādnieks atbildēt par atbildētāja /J.S./ (jaunākā) saistībām pēc Līguma (gan par galveno parādu, gan procentiem, līgumsodu un citiem bankas prasījumiem, kas izriet no Līguma, tai skaitā par iespējamiem tiesvedības izdevumiem). Šādi līguma nosacījumi atbilst Civillikuma 1692. un 1698.pantam. Tā kā, atbildētājs /J.S./ (vecākais) par otrā atbildētāja /J.S./ (jaunākā) saistībām galvojis kā pats parādnieks, tad, atbilstoši Civillikuma 1702.panta otrajai daļai viņš atteicies no tiesībām prasīt, lai piedzinējs vispirms vērstos pie galvenā parādnieka.

AS „Citadele banka" prasījuma tiesības pret abiem atbildētājiem apstiprina 2013.gada 25.jūlija Apliecinājums Nr.2.7.3.2.-01/1473A par to, ka AS „Citadele banka" ir pārņēmusi no AS „Parex banka" visas tiesības un saistības, kas izriet no 2006.gada 28.septembra Studējošā aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA06/003048 ar /J.S./, personas kods /p.k./, un 2006.gada 28.septembra Galvojuma līguma Nr.PB/4.4-FA06/003048 ar /J.S./, personas kods /p.k./ (47.lp.).

Ar 2013.gada 5.jūliju izbeidzot Līgumu, prasītāja izmantojusi Līguma 9.3.punktā noteiktās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, ja aizņēmējs kavē aizdevuma vai procentu maksājumus. Šādas prasītājas darbības atbilst arī Civillikuma 1589.pantam, kurā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tad, ja tādas tiesības bijušas noteikti pielīgtas.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegto aizdevuma pamatsummas parāda atšifrējumu (37.lp.), procentu aprēķina un parāda atšifrējumu (38.-40.lp.) un līgumsoda aprēķina atšifrējumu (41.-46.lp.), jo atbildētāji iebildumus pret aprēķiniem nav iesnieguši, aizdevuma samaksu nav pierādījuši. Aizdevuma procenti un līgumsods ir aprēķināti tikai par laiku līdz Līguma pirmstermiņa izbeigšanai, kas atbilst judikatūrai (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013. gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-644/2013). Līdz ar to prasība par galvenā parāda Ls 699,67, nolīgto procentu Ls 277,39 un līgumsoda Ls 611,77 piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1759.panta pirmajā punktā noteikts, ka par katru parāda samaksas nokavējumu bez noteiktas norunas, uz likuma pamata maksājami nokavējuma procenti. Savukārt, atbilstoši Civillikuma 1762.panta pirmajam punktam, pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos. Tātad, prasītājas lūgums atzīt tās tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% (seši procenti) no simta gadā no neatmaksātās kredīta summas par laiku līdz sprieduma izpildei ir apmierināms, atbilstoši Civillikuma 1763.panta pirmajam punktam, ierobežojot saņemamo procentu lielumu ar pamatparāda apmēru Ls 699,67.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai prasītājas labā piedzenama valsts nodeva Ls 228,55, un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem, atbildētājiem nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civilprocesa likuma 97., 193., 195., 250[25]., 250.[27] un 204.[1] pantam, tiesa,

nosprieda:

AS „Citadele banka” (reģ. Nr.40103303559, juridiskā adrese /adrese/) maza apmēra prasību par naudas piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /J.S./ (personas kods /p.k./, deklarētās dzīvesvietas adrese ./adrese/), ***bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /J.S./ (personas kods /p.k./***, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese/), galveno parādu Ls 699,67 (Seši simti deviņdesmit deviņus latus un 67 santīmus), nolīgtos procentus Ls 277,39 (Divi simti septiņdesmit septiņus latus un 39 santīmus), līgumsodu Ls 611,77 (Seši simti vienpadsmit latus un 77 santīmus), valsts nodevu Ls 228,55 (Divi simti divdesmit astoņus latus un 55 santīmus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 (Piecus latus un 50 santīmus), kopā Ls 1822,88 (Viens tūkstotis astoņi simti divdesmit divus latus un 88 santīmus) AS „Citadele banka” (reģ. Nr.40103303559, juridiskā adrese /adrese/, konta Nr.LV10PARX0008510350006) labā.

Noteikt AS „Citadele banka” (reģ. Nr.40103303559) tiesības par laiku no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja /J.S./ (personas kods /p.k./) , ***bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /J.S./ (personas kods /p.k./***) likumiskos procentus (sešus procentus no simta) gadā no neatmaksātās kredīta pamatsummas (Ls 699,67), bet ne vairāk par Ls 699,67 (Seši simti deviņdesmit deviņiem latiem un 67 santīmiem).

Noteikt atbildētājiem termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma (2013.gada 10.oktobra) Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Limbažu rajona tiesā.

Tiesnese A.Miķelsone